

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa
(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang
Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm
Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu
Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 22
QUYỀN THỨ 549
HỘI THỨ TƯ

Phẩm
CHƠN NHƯ
Thứ 16 - 2

Bấy giờ, Thiên tử cõi Dục, cõi Sắc cung kính chấp tay đồng thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Bát-nhã Ba-la-mật-đa rất là sâu thẳm, cực khó tin hiểu. Bạch Thế Tôn! Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cũng rất sâu thẳm, cực khó tin hiểu. Bạch Thế Tôn! Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề khó tin hiểu, cũng khó chứng được.

Bấy giờ, Phật bảo các Thiên tử rằng: Như vậy, như vậy. Như các người đã nói. Nếu các hữu tình trọn mê ác huệ, tinh tiến thấp kém, thắng giải thấp kém, không phương tiện khéo léo, bị bạn ác thu nhận, thời đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm thật

khó tin hiểu, đối Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cũng khó tin hiểu. Bởi đây Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cũng khó chứng được.

Bấy giờ, Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Như Thế Tôn nói chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề đã khó tin hiểu, cũng khó chứng được. Vì sao mà Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cực khó tin hiểu cũng khó chứng được? Trong ấy trọn không thể có kẻ chứng được. Vì có sao? Vì tất cả pháp rốt ráo không vậy.

Trong không ấy, không có pháp năng chứng pháp khác. Sở dĩ vì sao? Vì tất cả pháp tự tánh đều không. Nếu vì dứt hẳn pháp như thế, nên nói pháp như vậy, pháp đây cũng không. Bởi nghĩa đây nên đối Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, hoặc kẻ năng chứng, hoặc pháp sở chứng, hoặc kẻ năng biết, hoặc pháp bị biết, tất cả đều không. Do nhân duyên đây, tôi khởi nghĩ này: Chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề dễ dàng tin hiểu, dễ dàng chứng được, chẳng khó tin hiểu, chẳng khó chứng được, vì tất cả pháp không chẳng đều không. Tin biết như thế bèn chứng được vậy.

Phật bảo: Thiện Hiện! Chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, kẻ năng tin hiểu và kẻ chứng được bất khả đắc, nên nói khó tin hiểu và khó chứng được. Chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề

chẳng phải thật có, nên nói khó tin hiểu và khó chứng được. Chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề không có chứa nhóm, nên nói khó tin hiểu và khó chứng được.

Khi ấy, Xá-lợi-tử bảo Thiện Hiện rằng: Vì tất cả rốt ráo không, nên chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cực khó tin hiểu, rất khó chứng được.

Sở dĩ vì sao? Vì tất cả pháp đều không tự tánh, đều như hư không. Ví như hư không chẳng làm nghĩ này: “Ta đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề phải sanh tin hiểu và phải chứng được”. Các pháp cũng vậy, đều như hư không trọn vô tự tánh. Vậy nên, Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cực khó tin hiểu, rất khó chứng được.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề tin hiểu dễ dàng, chứng được dễ dàng, thời chẳng nên có chúng các Bồ-tát như cát Căng-già phát tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề lại quay lui lại. Nên biết Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cực khó tin hiểu, rất khó chứng được!

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Xá-lợi-tử rằng: Nơi ý hiểu sao? Sắc đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề có quay lui chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng có.

Nơi ý hiểu sao? Thọ tướng hành thức đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề có quay lui chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng có.

Nơi ý hiểu sao? Là sắc có pháp đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề có quay lui chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng có.

Nơi ý hiểu sao? Là thọ tướng hành thức có pháp đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề có quay lui chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng có.

Nơi ý hiểu sao? Chơn như sắc đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề có quay lui chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng có.

Nơi ý hiểu sao? Chơn như thọ tướng hành thức đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề có quay lui chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng có.

Nơi ý hiểu sao? Là chơn như sắc có pháp đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề có quay lui chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng có.

Nơi ý hiểu sao? Là chơn như thọ tướng hành thức có pháp đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề có quay lui chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng có.

Lại nữa, Xá-lợi-tử! Nơi ý hiểu sao? Sắc năng chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng năng.

Nơi ý hiểu sao? Thọ tướng hành thức năng chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng năng.

Nơi ý hiểu sao? Là sắc có pháp năng chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng năng.

Nơi ý hiểu sao? Là thọ tướng hành thức có pháp năng chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng năng.

Nơi ý hiểu sao? Chơn như sắc năng chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng năng.

Nơi ý hiểu sao? Chơn như thọ tướng hành thức năng chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng năng.

Nơi ý hiểu sao? Là chơn như sắc có pháp năng chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng? Xá-lợi-tử nói: Chẳng năng.

Nơi ý hiểu sao? Là chơn như thọ tướng hành thức có pháp năng chứng Vô thượng Chánh đẳng

Bồ-đề chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng năng.

Lại nữa, Xá-lợi-tử! Nơi ý hiểu sao? Chơn như đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề có quay lui chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng có.

Nơi ý hiểu sao? Là chơn như có pháp đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề có quay lui chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng có.

Lại nữa, Xá-lợi-tử! Nơi ý hiểu sao? Chơn như năng chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng năng.

Nơi ý hiểu sao? Là chơn như có pháp năng chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng năng.

Lại nữa, Xá-lợi-tử! Nơi ý hiểu sao? Vả có pháp chẳng tức sắc thấy chẳng là sắc thấy, chẳng tức chơn như chẳng là chơn như đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề có quay lui chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng có.

Lại nữa, Xá-lợi-tử! Nơi ý hiểu sao? Vả có pháp chẳng tức sắc thấy chẳng là sắc thấy, chẳng tức chơn như chẳng là chơn như năng chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng có.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện bảo Xá-lợi-tử rằng: Nếu tất cả pháp chắc vậy, trụ vậy, trọn vô sở hữu đều bất khả đắc, nói những pháp nào có thể đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà có quay lui?

Khi ấy, Xá-lợi-tử bảo Thiện Hiện rằng: Như nhân giả đã nói, trong Vô sanh pháp nhãn trọn không có pháp, cũng không Bồ-tát khá đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề nói có quay lui. Nếu vậy có sao Phật nói ba thứ bồ-đặc-già-la trụ Bồ-tát thừa? Chỉ nên nói một? Lại như nhân giả nói, lẽ không có Tam thừa Bồ-tát sai khác, chỉ nên có một Chánh đẳng giác thừa?

Khi ấy, Mãn-tù-tử bèn bảo cụ thọ Xá-lợi-tử rằng: Nên hỏi Thiện Hiện vì hứa nhận có một Bồ-tát thừa chẳng, nhiên hậu mới nạn lẽ không Tam thừa kiến lập sai khác, chỉ nên có một Chánh giác thừa.

Khi ấy, Xá-lợi-tử hỏi Thiện Hiện rằng: Vì hứa nhận có một Bồ-tát thừa chẳng?

Thiện Hiện trả lời hỏi lại: Nơi ý hiểu sao? Trong chơn như vả có ba thừa sai khác chẳng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng có. Chơn như hãy không tướng ba khá được, huống với trong ấy có ba thừa riêng.

Nơi ý hiểu sao? Trong chơn như vả có một thừa khá được chăng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng có. Chơn như hầy không tướng một khá được, huống với trong ấy mà có một thừa.

Nơi ý hiểu sao? Vả trong chơn như thấy có một pháp một Bồ-tát chăng? Xá-lợi-tử nói: Thiện Hiện! Chẳng thấy có.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện bảo Xá-lợi-tử rằng: Nếu tất cả pháp chắc vậy, trụ vậy, trọn vô sở hữu bất khả đắc, Bồ-tát cũng vậy. Vì sao Tôn giả có thể khởi nghĩ này: Đây là Thanh văn, đây là Độc giác, đây là Bồ-tát. Như vậy là ba, như vậy là một?

Xá-lợi-tử! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối tất cả pháp đều vô sở đắc, đối pháp chơn như cũng vô sở đắc, đối các Bồ-tát cũng vô sở đắc, đối các Đức Như Lai cũng vô sở đắc, phải biết đây là chơn thật Bồ-tát.

Xá-lợi-tử! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nghe thuyết tướng chơn như không sai khác, chẳng kinh chẳng sợ, chẳng chìm chẳng đắm, Bồ-tát Ma-ha-tát ấy mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, ở thời gian giữa quyết định không quay lui.

Bấy giờ, Thế Tôn khen Thiện Hiện rằng: Hay thay, hay thay! Người nay mới năng vì các Bồ-tát

khéo nói pháp yếu. Lời người đã nói đều là sức oai thần Như Lai!

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối tượng bất khả đắc pháp chơn như sanh tin hiểu sâu, biết tất cả pháp không tướng sai khác; nghe thuyết tướng bất khả đắc các pháp chơn như như thế, chẳng kinh chẳng sợ chẳng chìm chẳng đắm, Bồ-tát Ma-ha-tát này mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Khi ấy, Xá-lợi-tử bèn thưa Phật rằng: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên pháp này mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề ư?

Bấy giờ, Phật bảo Xá-lợi-tử rằng: Như vậy, như vậy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên pháp này mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chẳng rơi Thanh văn bậc Độc giác thấy.

Bấy giờ, Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn mau chứng được sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề nên trụ thế nào? Nên học thế nào?

Phật bảo: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn mau chứng được sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, đối các hữu tình nên trụ bình đẳng, đối các hữu tình nên khởi tâm đẳng, tâm từ, tâm bi, tâm

hỷ, tâm xả, tâm lợi ích, tâm an vui, tâm mềm điều, tâm cung kính, tâm không tổn, tâm không hại, tâm ngang thẳng chất phác, tâm như cha, tâm như mẹ, tâm như anh em, tâm như chị em, tâm làm nương dựa. Cũng đem các tâm này nên dạy bảo cùng kia.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn mau chứng được sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, đối các hữu tình nên trụ như thế, nên học như vậy.

HỘI THỨ TƯ

Phẩm TƯỚNG CHẴNG LUI

Thứ 17

Bấy giờ, Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Chúng tôi phải do hành trạng tướng nào biết Bồ-tát Ma-ha-tát ấy chẳng quay lui?

Phật bảo: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng như thật biết hoặc bậc dị sanh, hoặc bậc Thanh văn, hoặc bậc Độc giác, hoặc bậc Bồ-tát, hoặc bậc Như Lai. Các bậc như thế tuy nói có khác mà đối trong tánh chơn như các pháp không biến khác, không phân biệt, đều không hai không hai phần. Bồ-tát Ma-ha-tát này tuy thật ngộ vào chơn như các pháp, cũng thật an trụ chơn như các pháp mà không sở phân biệt, lấy vô sở đắc làm phương tiện vậy.

Bồ-tát Ma-ha-tát ấy đã thật ngộ vào chơn như các pháp, mặc dù nghe chơn như cùng các pháp không hai không riêng mà không nghi trệ.

Bồ-tát Ma-ha-tát ấy đã thật an trụ chơn như các pháp; ra khỏi chơn như rồi, tuy nghe các thứ tướng sai khác các pháp, mà đối trong ấy không chỗ chấp trước, cũng không nghi trệ. Chẳng khởi nghĩ

này: “Việc này như thật, đây chẳng như thật”. Mặc dù không nghĩ này mà đối các pháp năng như thật biết.

Bồ-tát Ma-ha-tát này trọn chẳng nhẹ phớt mà phát ra lời lẽ, có nói lời nào đều dẫn nghĩa lợi. Nếu không nghĩa lợi trọn chẳng phát lời. Bồ-tát Ma-ha-tát này trọn chẳng xem tốt xấu hay dở của người, bình đẳng thương xót mà vì thuyết pháp. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tướng như thế, định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát bậc chẳng quay lui trọn chẳng muốn xem hình tướng lời nói các ngoại đạo, Sa-môn, Bà-la-môn thấy. Vì các Sa-môn, Bà-la-môn thấy kia đối pháp sở tri thật biết thật thấy, hoặc có thể thi thiết pháp môn chánh kiến, không có làm được các việc ấy. Bồ-tát Ma-ha-tát này trọn chẳng lễ kính các thiên thần kia, như thế gian ngoại đạo đang thờ. Cũng trọn chẳng đem các thứ tràng hoa, hương bột hương xoa thấy, áo mặc, chuỗi anh lạc, bảo tràng phan lọng, kỹ nhạc đèn sáng cúng dường các thiên thần và các ngoại đạo. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tướng như thế, định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui, chẳng đọa ác thú, chẳng thọ thân nữ, cũng chẳng sanh dòng họ hèn tiện; ngoại trừ vì muốn độ thoát hữu tình kia, hiện sanh đồng loại phương tiện nhiếp thọ.

Bồ-tát Ma-ha-tát này thường vui thọ mười thiện nghiệp đạo. Tự là hại sanh mạng cho đến tà kiến, cũng khuyên người là hại sanh mạng cho đến tà kiến. Tự thọ hành mười thiện nghiệp đạo, cũng khuyên người thọ hành mười thiện nghiệp đạo, chỉ hiện khuyên dẫn khen ngợi vui mừng nhiếp thọ hữu tình khiến cho vững vàng.

Bồ-tát Ma-ha-tát ấy cho đến trong mộng cũng chẳng hiện hành mười ác nghiệp đạo, cũng chẳng hiện khởi tâm ác bất thiện; cho đến trong mộng cũng thường thọ học mười thiện nghiệp đạo.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tướng như thế, định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui có thọ trì suy nghĩ đọc tụng các thứ kinh điển khiến cực thông lanh, đều vì lợi vui tất cả hữu tình, hằng khởi nghĩ này: “Ta đem pháp đây vì các hữu tình tuyên nói khai chỉ, phải khiến phát nguyện mãn đủ”. Lại đem căn lành pháp thí như

thể, cùng các hữu tình bình đẳng chung có hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tướng như thế, định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui đối Phật đã thuyết pháp môn sâu thẳm, trọn chẳng sanh lòng nghi ngờ do dự, cũng chẳng mê ngất, mà vui mừng tín thọ. Phát ra các lời đều vì nhiều ích, biết lượng mà nói, lời lẽ mềm mại, ngủ thức nhẹ nhàng, phiền não chẳng hiện hành, vào ra qua lại tâm chẳng mê lầm, hằng thời an trụ chánh niệm chánh tri, tiến chỉ oai nghi, đi đứng ngồi nằm, cất chân hạ bước cũng lại như thế. Dạo đi các chỗ tất xem nơi đất, ung dung buộc niệm, xem thẳng mà đi. Vận động nói năng thường không vội bạo. Thọ dụng các vật đồ nằm áo mặc đều thường thơm sạch, không các hôi uế, cũng không mỡ hôi rận bọ chét các thứ trùng. Hằng ưa trong sạch, không các bệnh tật. Trong thân không có tám vạn hộ trùng.

Sở dĩ vì sao? Vì Bồ-tát Ma-ha-tát này căn lành tăng thượng vượt khỏi thế gian. Căn lành như như dần dần thêm lớn, như vậy như vậy thân tâm thanh tịnh. Do nhân duyên này, các Bồ-tát đây thân tâm vững chắc giống như kim cương, chẳng bị nghịch duyên làm xâm não. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên

các hành trạng tướng như thế, định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Bấy giờ, Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Làm sao biết được Bồ-tát Ma-ha-tát này tâm thường thanh tịnh?

Phật bảo: Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát ấy căn lành như như dần dần lớn thêm. Như vậy, như vậy trong tâm tất cả nịnh dục, chiều uốn, dối gạt đều hẵn chẳng hiện hành. Do nhân duyên đây, tất cả phiền não và các bất thiện đều dứt mất hẵn, cũng vượt Thanh văn và bậc Độc giác, mau tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vậy nên phải biết tâm thường thanh tịnh.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui chẳng trọng lợi dưỡng, chẳng màng tiếng khen, tâm xa lìa ganh ghét tham lam, thân không làm lỗi. Đối các thức uống ăn, áo mặc, đồ nằm, thuốc chữa, của cải chẳng sanh say đắm. Nghe pháp sâu thẳm tâm chẳng mê lầm, trí huệ sâu vững, cung kính tín thọ. Tùy pháp đã nghe đều năng hội vào Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Ra làm các sự nghiệp thế gian cũng nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo hội vào pháp tánh, chẳng thấy một việc nào ra ngoài pháp tánh kia.

Nếu có chẳng cùng tương ưng pháp tánh, cũng năng phương tiện hội vào lý thú sâu thẳm Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Do đây chẳng thấy vượt ngoài pháp tánh vậy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tướng như thế, định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui nếu có ác ma hiện tiền hóa làm tám địa ngục lớn; lại với trong mỗi mỗi địa ngục lớn hóa làm vô lượng trăm ngàn Bồ-tát đều bị lửa dữ giao xen đốt cháy, đều chịu đau khổ chưa xót độc hại lớn lao. Làm hóa này rồi, bảo các Bồ-tát chẳng quay lui rằng: “Các Bồ-tát đây đều nhận ký chẳng quay lui Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề nên đọa trong địa ngục lớn như thế, hằng chịu các thứ khổ dữ dội như đây! Bồ-tát các người đã nhận ký chẳng quay lui Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cũng sẽ đọa trong địa ngục lớn đây, chịu các khổ dữ dội. Phật trao các người ký chịu cực khổ trong địa ngục lớn, chẳng phải trao ký chẳng quay lui Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vậy nên, các người phải mau vứt bỏ tâm Đại Bồ-đề may được thoát khỏi khổ địa ngục đây, sẽ sanh lên trời hoặc sanh trong người hưởng các vui sướng”.

Khi ấy, Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui thấy nghe việc ấy, nơi tâm chẳng động cũng chẳng kinh

nghe, chỉ khởi nghĩ này: Bồ-tát Ma-ha-tát nhận ký chẳng quay lui, nếu đọa ác thú chịu các khổ não chẳng thể thoát khỏi, tất không lẽ ấy. Nay thấy nghe đây quyết định là ác ma làm ra nói ra, đều chẳng thực có.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tướng như thế, định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui, nếu có ác ma làm tượng Sa-môn đi đến chỗ kia nói lời như vậy: “Người trước đã nghe thọ trì đọc tụng kinh điển tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đều là tà thuyết, nên vứt bỏ gấp, chớ bảo là chơn. Các người nếu vứt bỏ mau gấp, ta sẽ dạy người Phật pháp chơn tịnh, khiến người mau chứng Vô thượng Bồ-đề. Người trước đã nghe chẳng phải lời chơn Phật, là kẻ văn tụng soạn tập để dối gạt. Lời ta nói là lời chơn Phật”.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nghe nói như thế, tâm động kinh nghi, phải biết chưa nhận ký chẳng quay lui.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nghe nói như thế nơi tâm chẳng động, cũng chẳng kinh nghi, chỉ theo pháp tánh vô tác, vô tướng, vô sanh mà trụ. Bồ-tát Ma-

ha-tát này có làm các việc chẳng tin lời người, chẳng theo người dạy mà bèn lay chuyển.

Như A-la-hán có làm việc gì chẳng tin lời người, hiện chứng pháp tánh, không làm không nghĩ, tất cả ác ma chẳng thể nghiêng động được. Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui như thế tất cả Thanh văn, Độc giác, ngoại đạo, các ác ma thấy chẳng thể phá hoại khiến đổi Bồ-đề mà sanh lui khuất.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tương như thế định đổi Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui, nếu có ác ma đi đến chỗ kia trá hiện bạn thân nói lời như vậy: “Sở hành các người là pháp sanh tử, chẳng phải hạnh Bồ-tát. Các người nay nên tu đạo hết khổ, mau hết các khổ, được vào Niết-bàn”. Khi đó, ác ma liền vì Bồ-tát thuyết đạo pháp tương tự đạo sanh tử, bảo Bồ-tát rằng: “Đây là chơn đạo, người tu đạo này mau hết tất cả sanh lão bệnh tử, được vào Niết-bàn. Thân khổ hiện tại hãy nên chán bỏ, hướng lại cầu chịu thân khổ đời sau! Nên tự nghĩ kỹ bỏ đã tin trước”.

Bồ-tát Ma-ha-tát này khi nghe lời kia, nơi tâm chẳng động, cũng chẳng sợ nghĩ, chỉ khởi nghĩ đây: Nói như thế ấy định là ác ma. Khi ác ma kia bảo Bồ-

tát nữa: “Muốn nghe hạnh Bồ-tát vô ích ư? Nghĩa là các Bồ-tát trải lâu đại kiếp như số cát Căng-già, đem vô lượng thứ đồ cúng hạng tốt cúng dường chư Phật. Lại ở chỗ Phật ngang cát Căng-già tu vô lượng thứ khổ hạnh khó hành, gần gũi vâng thờ chư Phật Thế Tôn như cát Căng-già. Thỉnh hỏi vô lượng vô biên đạo Bồ-tát nên tu nơi chư Phật Thế Tôn ngang cát Căng-già. Như đã thỉnh hỏi thứ lớp vì thuyết. Chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát này như lời Phật dạy răn, tinh siêng tu học lâu vô lượng kiếp hãy chẳng năng chứng được sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề; huống nay các người đâu năng chứng được!”. Khi ấy, Bồ-tát tuy nghe lời kia mà tâm chẳng động, cũng không nghi ngờ.

Lúc ấy ác ma kia lại liền chỗ ấy hóa làm vô lượng hình tượng Bí-sô, bảo Bồ-tát rằng: “Các Bí-sô đây đều ở quá khứ lâu vô lượng kiếp tu vô lượng các thứ khổ hạnh khó hành, mà chẳng năng được Vô thượng Bồ-đề, nay đều lui trụ quả A-la-hán. Các người làm sao năng chứng được Bồ-đề?”. Các Bồ-tát ấy nghe thấy đấy rồi, tức khởi nghĩ này: Quyết định là ác ma vì rối loạn ta làm việc như thế. Định không có Bồ-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa đến ngôi viên mãn mà chẳng chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, lui trụ các bậc Thanh văn, Độc giác.

Lại khởi nghĩ này nữa: Nếu các Bồ-tát như Phật đã dạy tu hạnh Bồ-tát chẳng chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chắc chắn không có lẽ ấy. Phải biết nay đây đã thấy đã nghe, định là ác ma làm ra nói ra. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tướng như thế định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui nếu có ác ma làm tượng Bí-sô đi đến chỗ kia muốn khiến chán bỏ Vô thượng Bồ-đề, nói lời như vậy: “Nhất thiết trí trí ngang đồng hư không, vô tánh làm tánh, tự tướng bản không. Các pháp cũng vậy, ngang đồng hư không, vô tánh làm tánh. Trong tự tướng không, không có một pháp khá gọi năng chứng, không có một pháp khá gọi sở chứng, chỗ chứng, thời chứng và do đây chứng cũng bất khả đắc. Tất cả pháp đã ngang đồng hư không, vô tánh làm tánh, tự tướng vốn không, vì sao các người luống chịu cần khổ cầu chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề? Người trước đã nghe chúng các Bồ-tát nên cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, đều là ma nói chẳng phải lời chơn Phật. Các người nên bỏ tâm cầu chứng Vô thượng Chánh đẳng giác, chớ ở đêm dài vì các hữu tình tự chịu siêng khổ. Dù cho hành các thứ khổ hạnh khó hành, muốn cầu Bồ-đề quyết chẳng năng được!”.

Bồ-tát Ma-ha-tát này khi nghe nói lời quở trách, can gián như thế, năng xem xét kỹ việc ác mà đây muốn lui bại tâm Đại Bồ-đề của ta, ta nay chẳng nên tin chịu lời kia nói lui mất sở phát tâm Đại Bồ-đề, nên càng vững vàng hơn, quyết không lay chuyển. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tướng như thế định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui muốn vào sơ tinh lự cho đến tinh lự thứ tư, tức tùy ý năng vào. Bồ-tát Ma-ha-tát này tuy vào bốn tinh lự mà chẳng thọ quả kia, vì muốn lợi vui các hữu tình vậy. Tùy muốn nhiếp thọ sở ưng thọ thân, tức tùy sở nguyện đều nhiếp thọ được. Làm sở tác rồi, tức năng bỏ liền. Vậy nên, tuy vào các tinh lự mà chẳng theo thế lực kia thọ sanh. Vì độ hữu tình sanh lại cõi Dục, tuy sanh cõi Dục mà chẳng nhiễm dục.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tướng như thế, định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui chẳng quý danh tiếng, chẳng ưa khen ngợi. Đối các hữu tình không tâm giận dữ,

thường muốn khiến kia lợi ích an vui. Qua lại vào ra không tâm tán loạn, tiến ngưng uy nghi, hằng trụ chánh niệm. Vì các hữu tình, nên dù ở cư gia mà với trong ấy chẳng sanh tham đắm. Tuy hiện thọ dụng mà thường chán sợ như qua đường hiểm, lòng hằng kinh sợ. Mặc dù ăn uống mà lo sợ chẳng yên, chỉ nghĩ lúc nào khỏi hiểm nạn đây. Tuy hiện thọ dụng các thứ của cải mà đối với nó chẳng khởi tham yêu. Chẳng dùng tà mạng phi pháp làm kế tự sống. Thà tự hy sinh chẳng làm tổn người.

Sở dĩ vì sao? Vì các Bồ-tát này hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm là tôn trưởng trong người, thiện sĩ trong người, hào quý trong người, trầu chúa trong người, hoa sen trong người, rồng voi trong người, sư tử trong người, dũng mạnh trong người, điều ngự trong người, anh kiệt trong người. Vốn vì lợi vui tất cả hữu tình hiện ở cư gia phương tiện nhiều ích, đâu vì tự sống xâm tổn người khác. Sở dĩ vì sao? Các Bồ-tát này được Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm phương tiện khéo léo nắm giữ vậy.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tướng như thế, định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui, có Thần vương Dược-xoa cầm kim cương thường theo tả hữu mật vì giữ hộ, chẳng cho

tất cả người phi người thấy oai lực tà mị làm tổn hại thân tâm. Nhờ nhân duyên đây, các Bồ-tát này cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thân tâm thư thối, thường không rối loạn, đủ tướng trượng phu, các căn viên mãn, tâm hành điều thiện, hằng tu tịnh mệnh. Chẳng hành huyền thuật, xem tướng cát hung, chú cấm thần quỷ, hòa hiệp thang thuốc, dụ gạt kẻ hèn, kết hảo người quý, khinh ngạo Thánh Hiền, gần kẻ nam nữ. Chẳng vì danh lợi khen mình chê người. Chẳng đem nhiệm tâm xem ngó giỡn cười. Giới kiến thanh tịnh, chí tánh thuần chất. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tướng như thế, định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Lại nữa, Thiện Hiền! Tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui đối văn chương kỹ nghệ các thế gian tuy được giỏi khéo mà chẳng ưa đắm, vì đạt tất cả pháp bất khả đắc vậy, vì đều nhiếp thuộc lời tạp uế tà mạn vậy. Đối sách luận các thế tục ngoại đạo tuy cũng biết giỏi mà chẳng ưa đắm, vì đạt tất cả pháp bản tánh không vậy. Lại các sách luận thế tục ngoại đạo nói những sự lý có nhiều thêm bớt, đối đạo Bồ-tát chẳng tùy thuận vậy. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tướng như thế, định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui còn có bao nhiêu các hành trạng tướng. Ta sẽ vì người phân biệt giải nói. Nghĩa là Bồ-tát kia hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đạt các pháp không, chẳng ưa xem xét luận nói việc chúng, việc vua việc giặc, việc quân việc chiến, thành ấp xóm làng, voi ngựa xe cộ, áo mặc ăn uống, đồ nằm, hương hoa, nam nữ tốt xấu, vườn rừng ao hồ núi biển thấy việc. Chẳng ưa xem xét luận nói Dục-xoa, La-sát-bà thấy các việc quỷ thần. Chẳng ưa xem xét luận nói đường xá chợ quán, lầu gác buôn bán thấy việc. Chẳng ưa xem xét luận nói hát múa kỹ nhạc, bộ điệu giỡn cợt thấy việc. Chẳng ưa xem xét luận nói cón bãi cầu cống, thuyền bè ngọc của thấy việc. Chẳng ưa xem xét luận nói tinh tú gió mưa, lạnh nóng cát hung thấy việc. Chẳng ưa xem xét luận nói các thứ pháp nghĩa trái nhau, văn tụng thấy việc. Chẳng ưa xem xét luận nói việc tương ưng dị sanh, Thanh văn, Độc giác. Chỉ ưa xem xét luận nói việc tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này thường chẳng xa lìa tác ý tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, thường chẳng xa lìa tâm Nhất thiết trí trí. Chẳng ưa chống trái vui họa tranh kiện. Thường mong Chánh pháp, chẳng màng tà pháp. Hằng mộ bạn lành, chẳng ưa bạn ác. Muốn nói pháp ngữ, lìa lời phi pháp. Muốn thấy Đức Như Lai,

vui mừng chúng xuất gia. Mười phương cõi nước có Phật Thế Tôn tuyên nói pháp yếu, nguyện vãng sanh kia, gần gũi cúng dường, lắng nghe Chánh pháp.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này phần nhiều từ trời cõi Dục, cõi Sắc chết sanh thú người trung quốc châu Thiệm bộ, giỏi các môn kỹ nghệ, chú thuật, kinh thư, địa lý, thiên văn và các pháp nghĩa. Hoặc sanh biên địa thành lớn, người lớn, cùng các hữu tình làm nhiều ích lớn.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này trọn chẳng tự nghĩ ta bị quay lui hay chẳng quay lui. Đối pháp tự địa cũng chẳng sanh nghi là có hay không. Đối các việc ma khéo hay biết rõ. Như kẻ Dự lưu đối pháp tự địa trọn chẳng sanh nghi. Nếu có các thứ hoặc loạn ác ma chẳng thể làm nghiêng động được. Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui như thế đối pháp tự địa định chẳng sanh nghi, khéo giác việc ma, chẳng theo ma lực.

Như có kẻ gây làm nghiệp vô gián, tâm vô gián kia hằng thường theo dõi cho đến mệnh chung chẳng năng bỏ lìa, nếu khởi tâm khác chẳng thể ngăn dẹp được. Các Bồ-tát này cũng lại như thế, tâm chẳng quay lui hằng thường theo dõi an trụ bậc Bồ-tát chẳng quay lui; thế gian trời, người, a-tổ-lạc thấy chẳng thể động hoại pháp tự sở đắc. Đối các

ma nghiệp khéo năng giác biết. Trong pháp sở chứng thường không nghi lầm. Dù sanh đời khác cũng chẳng phát khởi tâm tương ưng Thanh văn Độc giác. Cũng chẳng tự nghi ta ở đời sau chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề hay chẳng. An trụ tự địa chẳng theo duyên người. Đối pháp tự địa không ai phá hoại được. Sở dĩ vì sao? Vì các Bồ-tát này trọn trí vô động vô thôi chuyển, tất cả ác duyên chẳng năng nghiêng động được, nơi tâm vững chắc hơn nơi kim cương.

Giả sử có ác ma làm hình tượng Phật đi đến chỗ kia nói lời như vậy: “Người nay nên cầu quả A-la-hán, hết hẳn các lậu, vào Bát-niết-bàn. Người chưa kham nhận ký Đại Bồ-đề, cũng chưa chứng được Vô sanh pháp nhẫn. Người nay chưa có các hành trạng tướng của bậc chẳng quay lui, Như Lai chẳng trao ký Vô thượng Đại Bồ-đề cho người”. Bồ-tát Ma-ha-tát này khi nghe lời kia tâm không biến động, chẳng lui chẳng chìm, không kinh không sợ, chỉ khởi nghĩ này: Đây định ác ma hoặc dòng họ ma hóa làm tượng Phật đi đến chỗ ta nói lời như thế. Nếu thật Phật nói, chẳng nên có khác.

Thiện Hiện phải biết: Nếu khi Bồ-tát Ma-ha-tát nghe lời kia, năng làm xem xét nghĩ nhớ như vậy: “Định là ác ma hóa làm tượng Phật khiến ta xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, khiến ta nói bỏ sở

cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vậy ta chẳng nên theo lời kia đã nói”. Khi đó ma kinh sợ tức thì ẩn mất.

Bồ-tát Ma-ha-tát này định đã an trụ bậc chẳng quay lui. Chư Phật quá khứ đã lâu trao ký Đại Bồ-đề cho kia. Sở dĩ vì sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này đầy đủ trọn nên các hành trạng tướng bậc chẳng quay lui, nên năng giác biết được sự nghiệp ác ma khiến kia trốn mất chẳng hiện lại nữa.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tướng như thế, định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có các Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa nhiếp hộ Chánh pháp chẳng tiếc thân mạng, hưởng các của cải dòng họ bạn bè. Vì hộ Chánh pháp mạnh dũng tinh tiến, hằng khởi nghĩ này: “Chánh pháp như thế tức là Pháp Thân thanh tịnh chư Phật, tất cả Như Lai cung kính cúng dường. Ta nay nhiếp hộ Pháp Phật quá khứ, vị lai, hiện tại tức là nhiếp hộ Pháp Thân thanh tịnh chư Phật ba đời. Vậy ta nay nên chẳng tiếc thân mạng của cải thân hữu nhiếp hộ Pháp này”.

Lại khởi nghĩ nữa: “Chánh pháp như thế thông thuộc chư Phật Thế Tôn ba đời, ta cũng rơi ở số

Phật vị lai, Phật đã trao ta ký Đại Bồ-đề. Do nhân duyên đây Chánh pháp chư Phật tức là pháp ta, ta nên nhiếp hộ chẳng tiếc thân mạng của cải thân hữu. Khi ta ở vị lai được làm Phật cũng vì hữu tình tuyên nói pháp này”. Bồ-tát Ma-ha-tát đây thấy nghĩa lợi này nhiếp hộ Chánh pháp Như Lai đã thuyết ra chẳng tiếc thân mạng, cho đến Bồ-đề thường không lười mỏi.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tướng như thế, định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Có các Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui nghe các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thuyết ra Chánh pháp không ngờ không nghi. Nghe rồi thọ trì được chẳng quên mất, cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vì đã được Đà-la-ni văn trì vậy.

Bấy giờ, Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Bồ-tát Ma-ha-tát này chỉ nghe Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thuyết ra Chánh pháp không ngờ không nghi, cho đến Bồ-đề thường chẳng quên mất, hay nghe Bồ-tát và Thanh văn, các trời rồng được-xoa người phi người thấy thuyết ra Chánh pháp cũng năng đối kia không ngờ không nghi, cho đến Bồ-đề thường chẳng quên mất?

Phật bảo: Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này nghe thấy ngôn âm văn tự nghĩa lý tất cả hữu tình đều năng thông suốt được, không ngờ không nghĩ, thường chẳng quên mất. Sở dĩ vì sao? Vì Bồ-tát Ma-ha-tát này đối trong các pháp được Vô sanh nhẫn, đã khéo thông suốt thật tánh các pháp, nghe đều tùy thuận và không nghĩ ngờ. Lại được đà-la-ni văn trì vậy, nên thường năng nhớ nghĩ trọn không quên mất. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên các hành trạng tướng như thế, định đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chẳng còn quay lui nữa.

Thiện Hiện! Phải biết đây là các hành trạng tướng Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui.

HỘI THỨ TƯ

Phẩm

TƯỚNG KHÔNG

Thứ 18 - 1

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui như thế trọn nên công đức rộng lớn hiếm có.

Bạch Thế Tôn! Được như kiếp cát sông Căng-già tuyên nói các hành trạng tướng Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui, do Phật đã nói các hành trạng tướng chỉ rõ Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng quay lui, trọn nên vô lượng công đức thù thắng. Cúi xin Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác lại vì tuyên nói nghĩa xứ tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, khiến các Bồ-tát an trụ trong ấy tu các công đức mau chóng viên mãn.

Phật bảo: Thiện Hiện! Hay thay, hay thay! Người nay mới năng vì chúng các Bồ-tát Ma-ha-tát thỉnh hỏi Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nghĩa xứ tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, khiến các Bồ-tát an trụ trong ấy tu các công đức mau chóng viên mãn.

Thiện Hiện phải biết: Nghĩa xứ tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm là không, vô tướng, vô

nguyện, vô tác, vô sanh, vô diệt, chẳng có, vắng lặng, là nhiệm, Niết-bàn.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Vì chỉ pháp ấy gọi nghĩa xứ tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, hay tất cả pháp đều được gọi nghĩa xứ tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm?

Phật bảo: Thiện Hiện! Tất cả các pháp cũng được gọi là nghĩa xứ tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Sở dĩ vì sao? Nghĩa là sắc thọ tưởng hành thức cũng được gọi là nghĩa xứ tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm.

Thiện Hiện! Vì sao nói tất cả sắc thọ tưởng hành thức cũng được gọi là nghĩa xứ tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm? Thiện Hiện phải biết: Như chơn như sâu thẳm nên sắc cũng sâu thẳm. Như chơn như sâu thẳm nên thọ tưởng hành thức cũng sâu thẳm. Vậy nên, tất cả sắc thọ tưởng hành thức được gọi là nghĩa xứ tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Như chơn như sắc sâu thẳm nên sắc cũng sâu thẳm. Như chơn như thọ tưởng hành thức sâu thẳm nên thọ tưởng hành thức cũng sâu thẳm. Vậy nên tất cả sắc thọ tưởng hành thức cũng được gọi là nghĩa xứ tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu chỗ không có sắc, gọi sắc sâu thẳm. Nếu chỗ không có thọ tướng hành thức, gọi thọ tướng hành thức sâu thẳm. Vậy nên tất cả sắc thọ tướng hành thức cũng được gọi là nghĩa xứ tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm.

Bấy giờ, Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Phương tiện sâu thẳm nhiệm mầu ngăn khiến các sắc chỉ rõ Niết-bàn ngăn khiến thọ tướng hành thức chỉ rõ Niết-bàn?

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Thiện Hiện phải biết: Các Bồ-tát Ma-ha-tát nên đối nghĩa xứ tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế suy gẫm kỹ chắc, nên khởi nghĩ này: Ta nay nên như Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đã dạy mà trụ. Ta nay nên như Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đã nói mà học.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng đối được nghĩa xứ tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế suy gẫm kỹ chắc, như Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đã dạy mà trụ, như Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đã nói mà học, Bồ-tát Ma-ha-tát này do hay nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế suy gẫm kỹ chắc, tinh siêng tu học

cho đến một ngày, chỗ được nhóm phước vô lượng vô biên.

Như người tham dục lại nhiều tìm tòi, cùng kẻ mỹ nữ chung làm hẹn gặp. Nàng kia bị trở ngại chẳng đến chỗ hẹn được. Dục tâm người này sung thịnh chảy rót. Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Lòng dục người kia chuyển động từ chỗ nào?

Bạch Thế Tôn! Lòng dục người ấy đổi chỗ kẻ nữ mà động. Là khởi nghĩ này: Kia làm sao phải đến chung hội nơi đây, mừng giốn vui khoái.

Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Người kia ngày đêm sanh mấy lần nghĩ dục? Bạch Thế Tôn! Người ấy ngày đêm nghĩ dục nhiều lắm.

Phật bảo: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm suy gẫm kỹ chắc, tinh siêng tu học, cho đến một ngày vượt khỏi kiếp số sanh tử trôi lăn, cùng người tham dục qua một ngày đêm khởi ra nghĩ dục số lượng ngang nhau.

Thiện Hiện phải biết: Bồ-tát Ma-ha-tát này tùy nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế suy gẫm kỹ chắc, tinh siêng tu học, tùy năng giải thoát được bao nhiêu tội lỗi năng chướng ngại Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vậy nên, Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm suy gẫm kỹ

chắc, tinh siêng tu học, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện phải biết: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, suy gẫm kỹ chắc, tinh siêng tu học qua một ngày đêm, chỗ được công đức hơn các Bồ-tát là Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm lâu số đại kiếp như cát sông Căng-già công đức bố thí vô lượng vô biên.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm suy gẫm kỹ chắc, tinh siêng tu học qua một ngày đêm, chỗ được công đức hơn công đức các Bồ-tát là Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm lâu số đại kiếp như cát Căng-già đem các đồ cúng cúng dường bố thí Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác, Bồ-tát, Như Lai vô lượng vô biên.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm mà trụ, qua một ngày đêm tinh siêng tu học bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tiến, tinh lự, bát-nhã, chỗ được công đức hơn chỗ được công đức của các Bồ-tát là Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm lâu số đại kiếp như cát Căng-già tinh siêng tu học bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tiến, tinh lự, bát-nhã vô lượng vô biên.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đã nói mà trụ, qua một ngày đêm đem pháp nhiệm mầu thí các hữu tình, chỗ được công đức hơn chỗ được công đức của các Bồ-tát là Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm lâu số đại kiếp như cát Căng-già đem pháp nhiệm mầu thí các hữu tình vô lượng vô biên.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đã nói mà trụ, qua một ngày đêm tu ba mươi bảy Bồ-đề phần pháp và các căn lành khác, chỗ được công đức hơn chỗ được công đức của các Bồ-tát là Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm lâu số đại kiếp như cát Căng-già tu ba mươi bảy Bồ-đề phần pháp và các căn lành khác vô lượng vô biên.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đã nói mà trụ, qua một ngày đêm tu hành các thứ thí của thí pháp, ở chỗ trống vắng buộc niệm suy nghĩ trước đã tu các thứ phước nghiệp, cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chỗ được công đức hơn chỗ được công đức của các Bồ-tát là Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm lâu số đại kiếp như cát Căng-già tu hành các thứ thí của thí pháp, ở chỗ trống vắng buộc niệm suy nghĩ trước đã tu hành các thứ phước nghiệp, cùng các

hữu tình bình đẳng chung có hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề vô lượng vô biên.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu các Bồ-tát Ma-ha-tát nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đã nói mà trụ, qua một ngày đêm duyên khắp công đức căn lành chư Phật Thế Tôn và các đệ tử ba đời, hòa hợp cân lường, hiện tiền tùy hỷ, cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chỗ được công đức hơn chỗ được công đức của các Bồ-tát là Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm lâu số đại kiếp như cát Căng-già duyên khắp công đức căn lành chư Phật Thế Tôn và các đệ tử ba đời, hòa hợp cân lường, hiện tiền tùy hỷ, cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề vô lượng vô biên.

--- o0o ---